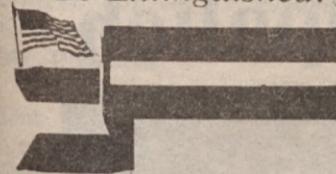

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

AMERICAN HOME

AMERICAN HOME
SLOVENIA

ARLINGTON, VA 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA
PER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
Vol. 94 — No. 52 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, DECEMBER 31, 1992 Number: 0164-680X.

50¢

Martina Stepec gives 30 years to Kollander

(Photo by Tony Grdina)

Humans organize time systematically. It requires 24 hours or one day for the earth to spin once on its axis. 365 days or one year is needed for the earth to encircle the sun. Ten encirclings make a decade. How many decades are in a generation? The answer is three. The math is simple, the divisions precise.

But the living that humans do within the confines of time is rarely simple and never precise. There is no formula nor mathematical equation into which we may plug our hours, days, years, and decades and get a predictable, correct result. We take our chances, make our choices and pray that the outcome will be one we can live with. When someone makes a choice which in the long run results in fulfillment, enjoyment, and satisfaction, we rejoice with that person because we recognize the rarity of such results.

It was July, 1962, when a young mother of three answered a help-wanted for a part-time typist at a small travel agency on St. Clair Avenue. Martina Stepec took a chance and now 30 years later can look back to that day to say with certainty that her choice worked out well.

Perhaps it was that at the beginning the job did not place undue hardship on her family. She was needed once or twice a week during the hectic summer season, but not at all during the slower winter time. Tony, her husband, worked nights so a babysitter was not needed.

Martina readily admits that her job at Kollander World Travel was a luxury which afford her an opportunity to get out of the house once in a while. She took the job thinking she would stay for a few years. But the hours, days, years, and decades flew by; a short time became a generation.

During those 30 years the agency expanded. From two full-time workers and one

part-timer Kollander now employs 30 people. From a small office on St. Clair, the agency is now housed in the familiar complex on East 185th Street. From handling vacation plans for a few, the business now has several divisions, one of which is corporate travel, handling among others *The Plain Dealer's* account. From a part-time typist Martina has become General Office Manager, Comptroller, frequent tour leader, and trusted advisor.

Perhaps the best title would be "Right Hand Woman." Mrs. Maia Kollander states, "I would trust Tina with my life. If I needed someone to guard one million dollars, it would be Tina. She is trustworthy, dependable, loyal, conscientious, beloved in the community. She is my friend rather than an employee."

Kollander World Travel celebrated Martina's thirtieth anniversary this past August with a surprise party. Mrs. Stepec was awarded a plaque in recognition of her loyal service. The festivities had to be delayed a month because in July, Martina was leading the Slovenian American Council tour to Slovenia.

A few years ago Mrs. Stepec was offered a new place in the company — a place where she would lose daily contact with customers. She turned it down because working with the clients is one of the things she enjoys most. Besides working with the wonderful employees at Kollander, Martina has stayed with the company for 30 years because it has allowed her to deal with people.

So it is fitting that on the date of her anniversary she was handling the details of a tour of Slovenians through the country of her birth, a new country but an old nation. She was watching and listening with pride as her oldest American-born son and his friends in Fantje Na Vasi sang the songs of her people. She

was leading her group through the maze of Frankfurt-Main Airport to get them safely home — home to Cleveland.

To the recognition given by Maia Kollander and the staff of Kollander World Travel, we at the *American Home* add our own. Your friends in the community also extend warm congratulations on your anniversary, Martina. And for all you have done to make our travel easier and saner — *Bog placa!*

— Mojca Slak

Centennial Ball

St. Vitus parish in Cleveland is sponsoring a Centennial Ball on Saturday, January 16 in the St. Vitus auditorium. The event will be part of the 100th anniversary celebration of the Slovenian parish.

Tickets are available at the rectory.

Thanks to Milan Ribic

A great big sincere thank you to Milan Ribic, one of the former owners of Ribic Tool, and current president of Slovenska Pristava.

The week before Christmas our camera's vacuum motor burned out and there wasn't another one or camera available in the Cleveland area. Both our cars were in the repair shop, so we were unable to pick up a complete vacuum assembly which was sitting in a warehouse on the other side of town. It was 4:30 on a snowy Friday afternoon.

In walked Milan Ribic on an unexpected visit to our office. He volunteered to pick up the motor and vacuum, and came back the next day to install it, enabling us to print all the papers we had contracted for, and our own as well — on time!

Thanks to Milan Ribic for volunteering his time and rendering his tremendous talent.

P.S. — The next week he was back fixing a few other minor electrical problems.

The old saying is that when someone shuts the door on you, the Lord opens a window. — How true.

'Freedom' Issue Available

The American Home Publishing Co., Inc. still has a number of its colorful "Freedom" issues published in October available to any individual or organization.

The twenty-four page edition was printed on off-set stock and will last a long time.

It depicts what people in the United States did to help Slovenia in its bid for independence.

Individuals or organizations wishing copies please stop in at our office at 6117 St. Clair and we will give you as many as you need as long as supplies last.

Iz Cleveland in okolice

Veselo Novo leto! —

Ob tej zadnji številki našega lista za leto 1992, voščimo vsem naročnikom veselo Novo leto in uspehov polno 1993. Prva številka A.D. v novem letu bo izšla kot redno, prihodnji četrtek, 7. januarja.

Oltarno društvo sv. Vida —

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo, 3. jan., pri osmi sv. maši, popoldne ob 1.30 pa sestanek, na katerem bo izvoljen odbor za l. 1993, sledila bo pa božičnica. Članice so naprošene za pecivo.

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti vabi članice k skupni sv. maši to nedeljo, 3. jan., ob 10. uri, popoldne ob dveh pa k molitvi ur, nato na sestanek, ki bo v šolski dvorani. Sestanek bo združen z božičnico, z letnim poročilom o delu društva, z občnim zborom, na koncu pa se boste še lahko poveselile med starimi znankami. Pridite!

Stopinje '92 —

Prišle so »Stopinje '92«, zbornik s koledarjem, ki ga izdaja Prekmursko pastoralno področje. Kot vsako leto, je tudi letos zanimivo opisana zgodovina Slovenske krajine. Ako želite to lepo branje, lahko pokličete g. Štefana Rezonja na (216) 531-7354, ali pa, po pošti, pišite na naslov: Štefan Rezonja, 914 E. 216 St., Euclid, OH 44119.

Krofi —

Oltarno društvo sv. Vida ima prodajo krofov 9. jan., od 8. zj. dalje, v društveni sobi.

Znijana naročnina —

Vsak novi naročnik, ki bo naš list naročil do 10. februarja 1993, bo za celoletno naročnino plačal le \$15, za dve novi naročnini pa \$25. Za podrobnosti oziroma naročilo lista (kot božično darilo), pokličite našo pisarno na (216) 431-0628, ali pa se oglasite osebno.

Novi grobovi

Caroline Petek

Dne 28. decembra je v Manor Care Lake Shore negovalnišču po dolgi bolezni umrla 83 let stara Caroline Petek, rojena Kasic v Clevelandu, zadnjih 25 let živeča v Euclidu, žena Matthewa, sestra Mary Kovach, Helen Tivadar in Alvina, večkratna teta, zaposlena do svoje upokojitve kot šivilja pri Richman Bros., članica ADZ št. 38. Pogreb je bil 30. decembra iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Vida in od tam na Kalvarijo.

Družina priporoča darove v (dalje na str. 7)

LILIJA ima sestanek —

Dramatsko društvo Lilija ima članski sestanek v ponedeljek, 4. januarja, ob 8. zv. v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Zanimivi govor —

V nedeljo, 10. januarja, bo na zajtrku oz. »brunch« v dvorani sv. Vida govoril znani zdravnik in kirurg Dr. Robert J. White. Vstopnice (\$10) si morate nabaviti v predprodaji. Zato pokličite župnišče sv. Vida na 361-1444, kjer boste dobili tudi več informacije. Župnišče lahko pokličete tudi za vstopnice za Jubilejni ples, ki bo že 16. januarja.

Spominski darovi —

Ga Cilka Sušnik, Toronto, je podarila \$70 v podporo našemu listu, v spomin prve obletnice smrti moža Valentina Sušnika.

Joseph in Mary Lekan, Willoughby Hills, O., sta darovala \$25, v spomin na Jožeta Odarja.

Ga Karolina Pust, Cleveland, O., je darovala \$25, v spomin na dr. Ivota Sinkovica.

Frank Shesek, South Holland, Ill., je prav tako poklonil \$25, v spomin na Marico Rozina iz Milwaukeeja.

Vsem darovalcem naša najlepša hvala!

Božični darovi —

Po \$25 so sledeča društva obogatila naš tiskovni sklad, za kar se jim in njih članstvom zahvaljujemo: Clevelandski Slovenci št. 14 ADZ, Sv. Ana št. 150 KSKJ, in Slovenski Dom št. 6 ADZ.

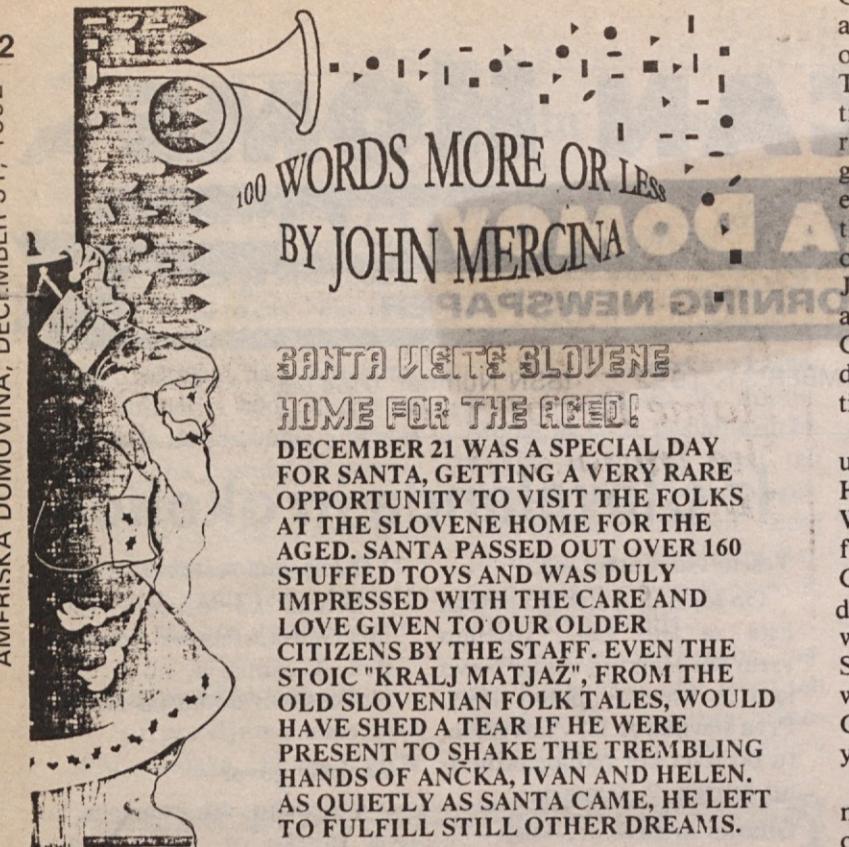
Pozdravno pismo —

Ohijski guverner George V. Voinovich je naslovil pismo na predsednika Slovenije Milana Kučana in mu čestital ob njegovi izvolitvi za predsednika, pri tem pa poudaril zadovoljstvo, da se je volitev udeležilo 75 odstotkov državljanov. V pismu Voinovich tudi omenja obisk aprila prihodnjega leta, ko bo guverner v Slovenijo pripeljal delegacijo poslovnežev, ki se bodo zanimali za gospodarsko sodelovanje med ohijskimi in slovenskimi podjetji. Pismo je zaključil z besedami: »Srečno in na svidenje!« Guverner je omenil, naj Kučan kontaktira Voinovichevega posebnega asistenta, Božota Pusta, ob katerikoli priliki.

Organizacije vabimo, da nam sporočajo datume njihovih prireditev, načrtovanih za leto 1993.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino

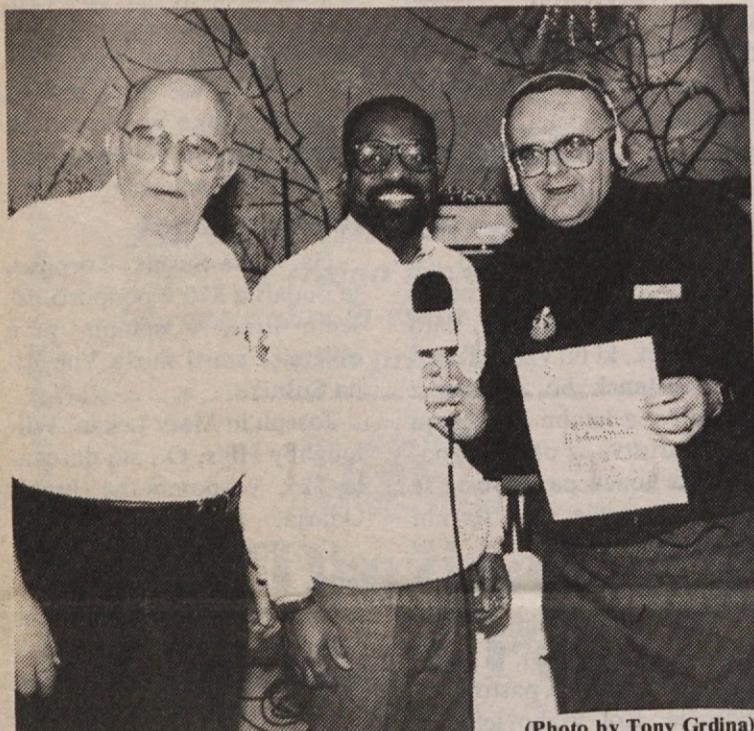
svojim slovenskim priateljem in znancem!

SANTA VISITS SLOVENE HOME FOR THE AGED!

DECEMBER 21 WAS A SPECIAL DAY FOR SANTA, GETTING A VERY RARE OPPORTUNITY TO VISIT THE FOLKS AT THE SLOVENE HOME FOR THE AGED. SANTA PASSED OUT OVER 160 STUFFED TOYS AND WAS DULY IMPRESSED WITH THE CARE AND LOVE GIVEN TO OUR OLDER CITIZENS BY THE STAFF. EVEN THE STOIC "KRALJ MATJAŽ", FROM THE OLD SLOVENIAN FOLK TALES, WOULD HAVE SHED A TEAR IF HE WERE PRESENT TO SHAKE THE TREMBLING HANDS OF ANCKA, IVAN AND HELEN. AS QUIETLY AS SANTA CAME, HE LEFT TO FULFILL STILL OTHER DREAMS.

Radiothon Raises \$8,000 for SHA

(Photo by Tony Grdina)

From left, John Pestotnik, chairman of Radiothon, Cleveland Mayor Michael White, and Tony Petkovsek.

by Tony Petkovsek

Eight thousand in pledged or donated dollars was the result of a six hour Radiothon that we conducted on Saturday, December 19 on WELW 1330 AM from noon until 6 p.m. for the benefit of the Slovene Home for the Aged in Cleveland.

The volunteer staff of our

Cleveland Slovenian Radio Club answered the phones and were on hand to greet people both in person and on the phone for the benefit fund-raiser broadcast direct from the Slovene Home for the Aged, 18621 Neff Road.

The six hour block was made possible through special arrangements made by WELW

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

• Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400	• Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
• Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	• South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	• Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
• Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	
• Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800	

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

8.75%

Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

Happy Birthday to Alice Opalich

Your sister Dorothy Urbancich and Family
Jim, Madeline, James V. II,
Debevec, and
John, Candy,
Mathew and Carey Urbancich

ANTON M. LAVRISHA & THOMAS P. CELESTINA
Attorneys at Law

Complete Legal Services
including
Personal Injury
Estates

LAVRISHA & ASSOCIATES

18975 Villaview Road at Neff 692-1172

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Unique Vacation Specialists

We Book Corporate Happy Holidays and
AIRLINE * CRUISES Best Wishes for the New Year

Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

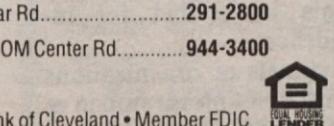

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

Slovenia presents itself to President of United States

Remarks of Ernest Petrič,
Embassy of Slovenia, to
United States President
George Bush.

Mr. President,

It is my great honor to present to you the Letter of Credence by which the Presidency of the Republic of Slovenia appoints me as Ambassador of the Republic of Slovenia to the United States of America.

The Republic of Slovenia is a newly born state. For long centuries our people had strived for survival and independence against mighty neighbors. Ever since the times, more than 200 years ago, when Americans have won their independence and established a free democratic state, America has been a source of inspiration for Slovenians. The ideals of human rights, democracy, freedom, self-determination proclaimed and vigorously promoted by Americans have inspired our sons and daughters while defending our existence and dignity. America has also attracted hundreds of thousands of Slovenes and offered them a new home. Slovene-Americans have contributed substantially to the greatness and welfare of America, and Slovenia is proud of their contributions.

The establishment of diplomatic relations with the United States is seen and appreciated by the Slovenians as an important step in the development of firm and lasting friendship between our two peoples. They consider it a

sound base for cooperation between the two countries in all fields of human creativity. I assure you, Mr. President, that I will spare no endeavor to enhance the relations and cooperation between Slovenia and the United States. There are great expectations among the Slovenians, that a rapid expansion of relations with the United States will substantially contribute to the development of democracy and a free market economy in Slovenia.

The first year of existence of the Republic of Slovenia has been marked by war and violence in our neighborhood. The collapse of the Soviet empire and of communist dictatorships in the eastern part of Europe opened a historic chance to live in democracy also for Slovenians and other peoples of Yugoslavia. The Slovenians have clearly expressed their will to live in a democratic state, based on respect of human rights and the right of peoples to self-determination. The transformation of Yugoslavia into a democratic society and into a union of equal partners was prevented by the aggressiveness of archaic nationalistic forces, which intended to establish, by use of force and aggression, their domination over Yugoslavia. They also wanted to keep untouched the fundamentals of a communist regime. Thousands of innocent men and women were and still are exposed to death, hunger, torture and nearly two millions have become homeless. Sick ambitions to either dominate

Yugoslavia or establish a "Greater Serbia" have caused enormous suffering and damage to peoples in the region. There are, unfortunately, no clear prospects yet for peace and for an end of destruction. Slovenia has also been grossly harmed by the consequences of war.

I can assure you, Mr. President, that the Republic of Slovenia will spare no effort to contribute its share jointly with the USA, European Community and the United Nations, in order to check the aggression, violence and destruction in the region. We will continue providing humanitarian assistance to all those in need, although our means and resources are limited and great damage has been caused to our economy.

You can be assured that America will find the Republic of Slovenia a viable and constructive member of the international community in its efforts to reestablish stability and normalcy in our neighborhood.

Mr. President, it is a great privilege for me to serve as a humble representative of the Republic of Slovenia in your great country. I assure you that I will spare no effort to contribute to the friendship and cooperation between the peoples of the United States of America and of the Republic of Slovenia, a friendship which I strongly hope and believe will be ever lasting.

Ernest Petrič

The President Replies

Mr. Ambassador:

I am pleased to accept your Letter of Credence from President Kucan, which establishes you as Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Slovenia to the United States of America. I gladly accept your kind message of friendship on behalf of the Government and people of Slovenia and extend to you a warm welcome to Washington, D.C.

It is a great honor for me to greet the first representative of the Republic of Slovenia to the

United States. Your nation has achieved independence at a truly historic time for Europe.

Beginning in 1989 the peoples of many nations almost simultaneously made

the decision to shed repressive governments and ruinous economic systems. Slovenia's efforts to embrace democracy and sound, market-based economic policies should inspire its neighbors in the former Yugoslavia and elsewhere in Eastern Europe.

Is Buying a Home Becoming the Impossible Dream?

If you're a low to moderate income family that is having difficulty obtaining a mortgage loan, call Home Federal Savings Bank. We have mortgage money available specifically for first-time home buyers.

This loan program offers these features:

7.625% 8.199%

Rate

A.P.R.

♦ Interest rate fixed for 30 years ♦

This program will be available for a limited time only.
Call HOME at 226-0510 for information on how we can make owning your home become a dream come true!

FDIC Insured

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

LAS VEGAS - 1993
6 Nights Hotel and air
from Cleveland:

from \$276

ORLANDO

Airfare from Cleveland from \$155
Airfare plus car rental from \$187

CARIBBEAN CRUISE

7 Day Cruise and Air
May 2 aboard Dolphin Seabreeze with air
from \$725

NASSAU, Bahamas

Air from Cleveland
including Ramada Hotel
from \$295

Begin Your Vacation Plans TODAY! Call

KOLLANDER WORLD TRAVEL
692-1000

971 E. 185th Street
Cleveland, OH 44119

A new annuity product offering
7.25% payable the first year.

A solid alternative for CD's and
rollovers from IRA's and KEOGH Plans!

GUARANTEED SAFETY

Both the principal and interest credited to the account are protected against loss by USG Annuity & Life Company and its parent, Equitable Life Insurance Company of Iowa. Under State Insurance Laws, USG is required to maintain reserves equal to its obligations on insurance policies.

TAX SAVINGS

Your funds accumulate on a
tax-deferred basis.

NO SALES CHARGES or Administrative fees.

For complete details contact:

American-Slovenian Consultants

A.M. Pena Bldg., Suite #450
27801 Euclid Ave., Euclid, Ohio 44132

Dennis Samsa - President - 216/261-6592

7.25%*
Good through 12-31-92
Guaranteed
First Year Yield

IS YOUR
CD
PAYING
7.25%*?

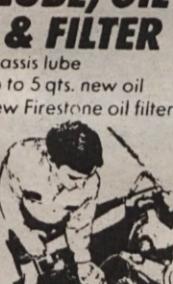
*Includes a bonus payable the first
year only. Rates subject to change.
Guaranteed rate is 4.5%. Underwritten by USG Annuity &
Life Co., Inc. Suite 201, Des Moines, IA 50306. No insurance
AD POOR

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars.
Parts extra,
if needed.

RON DOVGAN
President

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Death Notices

CAROLINE PETEK
Caroline Petek (nee Kasic), 83, died in Manor Care Lakeshore on Monday, December 28th after a long illness.

Caroline was born in Cleveland. She was a resident of Euclid for 25 years. She was a member of AMLA Lodge No. 38.

She was the wife of Matthew, the sister of Mary Kovach, Helen Tivadar and Alvin; aunt of many.

Caroline was retired from Richman Bros. where she was employed as a seamstress.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Tuesday where services were Wednesday at 9:15 and at St. Vitus Church at 10 a.m.

Interment Calvary Cemetery. The family suggests donations in her memory to St. Vitus Church, 6019 Glass Ave.

SOPHIE BLATNIK

Sophie Blatnik (nee Drobnic), 78, passed away in Mt. Sinai Hospital on Monday, December 28 after a brief illness.

Sophie was a member of SNPJ Lodge No. 5.

She retired in 1979 after 30 years as a presser for Richman Bros.

Sophie was the widow of Joseph; the mother of Joseph J. and Raymond (dec.); grandmother of Carlette Hengst and Gregory; great-grandmother of Jennifer; mother-in-law of Carol Adams; and sister of Jennie Tomasic (Lorain) and Frank and Victor (both dec.)

Friends called at Zele Funeral Home, 6502 St. Clair Avenue Tuesday where services were Wednesday at 9:30 a.m. Interment Calvary Cemetery.

WILLIAM J. PERUSEK

William J. Perusek, 81, husband of Mary (nee Jersey); father of Elaine Minger, William and James; brother of John, Elsie Zalar, Edward and the following deceased: Joseph, Marie Dolinar, Frances Wolf, Stanley, and Albina Savel; grandfather of seven.

Services were held Monday, December 28 at St. Mary Magdalene Church in Willowick, Bishop A. Edward Pevec officiated. Burial was in All Souls Cemetery in Chardon. Arrangements were handled by The Dan Cosic Funeral Home, Willoughby Hills, Ohio.

To Mary Penko from son Charles

At home we called her Mom and Gramma. Friends called her Mary and Mici.

Mom came to America on September 20, 1922 to pursue her dream for a better life.

She found work as a sewing machine operator on men's hats and did this work for many years.

She met and married Charlie Penko and they raised a son and daughter to believe in God, respect others and get a good education. They were successful in all these teachings.

While growing up I remember the wonderful times we had going on picnics to Van Cortlandt Park and to Coney Island during the hot summers. During Christmas and Easter she would bake potica. When pop died mom returned to visit her brothers and sister in Slovenia — 47 years after leaving home in

1922.

She enjoyed her stay and told us all about it when she returned home.

During her last few years mom used to visit the Zurovich Senior Center where she had lunch every day and enjoyed the company of her many friends. She always praised Mrs. Quinn, the director of the center.

She told us how wonderful all her neighbors were on East 3rd Street where she lived. Her next door neighbor Mike Baedi was like family. He was always there to help mom when she needed it.

The last few years, mom's arthritis was so painful she was unable to leave her apartment. At that point she prayed to God to call her home.

On Sunday, April 5, 1992 God heard her prayers and called her home.

She no longer felt the pain.

Saturday, Jan. 16, 1993
St. Vitus Centennial Ball.

In Loving Memory

of the Second Anniversary
of the Death of Our Beloved
Sister, Aunt and Great-Aunt

**June Jean
Ambrosic**

who passed away Jan. 3, 1990

Gone from our sight,
But never from our memories,
Gone from our touch,
But never from our hearts.

Peaceful be thy rest dear sister
It is sweet to breathe thy name
In life we loved you dearly,
In death we do the same.

Sadly missed
Sisters, Frances, Angela,
Josephine;
Brothers, Frank, Wife Olga,
deceased;
Joseph, wife Josephine
Nephews and Nieces

In Loving Memory

Father
Grandfather
Great-Grandfather

Ignatius

Died July 8, 1985

Mother
Grandmother
Great-Grandmother

Mary

Died Dec. 30, 1980

Brother
Uncle

Stanley

Died June 26, 1944

ZUPANCIC

A silent thought, a secret tear,
Keeps your memories ever dear
Sadly missed by Sons Henry and Frank
Daughter-in-law Mary
Grandchildren and Great-Grandchildren

Happy New Year — 1993

**Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio**

**28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094**

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

944-8400

REASONABLE & DIGNIFIED

LUNCHEON & COMMUNITY ROOMS AVAILABLE

VESTI IZ SLOVENIJE

Novoizvoljeni slovenski parlament na delu — Pogajanja o novi vladi tečejo — Stranke se se pogovarjajo o možnih združitvah —

Milan Kučan nastopil mandatno dobo

Slovenski parlament oziroma državni zbor, 90-člansko telo, ki je bilo izvoljeno 6. decembra, je pričel svoje delo z maratonskim zasedanjem 23. decembra. Maratonsko zato, ker je zasedanje trajalo kar 17 ur in se tako zaključil šele naslednji zjutraj, torej 24. decembra, ob tretji uri. Ob zaključku zasedanja, ko je bil izvoljen predsednik zбора, je mogel zapriseči kot predsednik Republike Slovenije 51-letni Milan Kučan, ki je bil na to funkcijo izvoljen s skoro 64-odstotno večino na volitvah 6. decembra. Kučanov predsedniški mandat traja pet let.

Ob konstituiranju novega državnega zбора in še 40-članskega državnega sveta, je posebna parlamentarna komisija ugotovila, da ni bilo nobenih nepravilnosti in da je zato ustavno pravilno izvoljenih vseh 130 poslancev v obeh zborih. Komisija je pač zavrnila vse vložene pritožbe.

Že izvolitev predsednika državnega zбора je bila sporna in tu še posebej v zvezi z odnosi med verjetnim mandatarjem nove vlade dr. Janezom Drnovškom in predsednikom Slovenskih krščanskih demokratov ter bivšim predsednikom vlade Lojzetom Peterletom. Za predsednika zбора je bil izvoljen Herman Rigelnik, član Liberalno demokratske stranke in bivši podpredsednik vlade. Rigelnik je dobil 48 glasov (večina je 46). Njegov najmočnejši tekmac je bil Peterle, ki je dobil 32 glasov. Poslanci so izvolili tudi dva podpredsednika. To sta Miroslav Mozetič iz SKD in Lev Kreft, ki pripada Združeni listi (komunisti oz. »bivši« komunisti).

Po glasovanju je Peterle dejal, da želi Liberalni demokrati zasesi vse pomembne funkcije oblasti, kar da je v nasprotju z demokratičnimi principi. Drnovšek je pa odgovoril, da je bilo mesto predsednika parlamenta kar nekajkrat ponujeno Peterletu, ki je ponudbe odklanjal. Drnovšek je trdil da je Peterle kršil dogovor, ki so ga bile sklenile parlamentarne stranke, namreč, da pripada mesto predsednika državnega zбора Liberalnim demokratom. Svoje mnenje naj bi Peterle po Drnovšku spremenil in za to mesto končno kandidiral. Tak razplet ne govori veliko v prid stabilni koaliciji med LDS in SKD, o katere ustanovitvi ob sodelovanju še nekaj drugih strank se še razpravlja.

Konstituiral se je tudi državni svet, ki ima predvsem svetovalni značaj. Svet sicer lahko vetira zakone, sprejete v državnem zboru, in s tem prisiliti zbor, da jih znova pretehta in o njih glasuje. Prav tako ima državni svet pravico zahtevati referendum glede določenih zadev, ki jih urejujejo zakoni. Bistveno pa te pravice oz. pristojnosti ne spremenijo dejstva, da je politična moč pod novo slovensko ustavo osredotočena v državnem zboru. Na svojem prvem zasedanju je državni svet izvolil za svojega predsednika Ivana Kristana, profesorja ustavnega prava. V svojem prvem govoru po izvolitvi je Kristan dejal, da državni svet ni orodje političnih strank, pač pa da zastopa interese raznih v širši družbi prisotnih skupin. Za podpredsednika državnega sveta je bil izvoljen znani slovenski igralec Polde Bibič. Kristan je bil izvoljen v državni svet pod podporo Liberalnih demokratov in Združene liste za občini Jesenice in Radovljica, Bibič pa kot predstavnik negospodarskih dejavnosti, specifično za kulturo in šport.

Sedaj je na vrsti sestava nove vlade. Tu pa utegnejo biti težave. Tudi če bo do nove vlade kaj kmalu prišlo, kar ni zagotovljeno, je vprašljivo, če bo ta imela dovolj solidno večino v parlamentu za sprejem najnujnejših še potrebnih temeljnih zakonov. Predsednik države Milan Kučan je zadolžen, da poveri mandat za sestavo nove vlade in je pričakovati, da bo to kmalu storil. Po vsej verjetnosti bo to dobil Drnovšek, ki je predsednik v državnem zboru najmočnejše stranke. Nova vlada naj bi imela 15 članov, kar je bistveno manj od dosedanje 27-članske vlade. Drnovšek se že od volitev pogovarja s predsedniki drugih strank o morebitnem sodelovanju v koaliciji.

Znotraj posameznih strank potekajo zadnje tedne intenzivna razpravljanja o sodelovanju v novi vladi, o ceni, ki jo naj za svoje sodelovanje postavi posamezna stranka, ob tem pa tudi, koliko lahko popusti napram zahtevam drugih strank. Med strankami, ki so pri tem najbolj aktivni, so krščanski demokrati. Desno krilo stranke zagovarja stališče, da bi bili SKD v koaliciji z LDS v podresnjem položaju, to še posebej, če bi bile v takri koaliciji predvsem levicarsko usmerjene stranke. (Drnovšek je med drugimi možnostmi predlagal tkm. »veliko« koalicijo treh najmočnejših strank, torej LDS, SKD in ZL; ta sicer načelno nenavadna koalicija bi razpolagala teoretično z 51 glasovi, SKD so se pa odločili, da ne gredo v koalicijo z bivšimi komunisti oz. ZL.). Desno krilo in najbrž večina v stranka je mnenje, da je opozicija bolj koristna kot sodelovanje v vladi, ki bi bila konec koncev levo usmerjena in v kateri bi morali SKD glede svojega programa preveč popustiti. Nadaljevanje take levicarsko usmerjene vlade, torej od zamenjave Peterleta z Drnovškom naprej, bi imelo tudi posledico še globlje ukoreninjenje stare oblastvene strukture, ki se je bila uveljavila na vodilnih oziroma ključnih položajih, tako političnih kot gospodarskih, prejšnjega režima, vsaj tako menijo močni in baje prevladujoči glasovi v SKD.

V zadnjem času krščanski demokrati predlagajo nekakšno združitev desno usmerjenih strank v eno večjo desnosredinsko stranko, ali, brez tega, vsaj veliko tesnejše sodelovanje teh strank. Mišljene so poleg SKD še Marjan Podobnikova Slovenska ljudska stranka, Rajko Pirnatovi Narodni demokrati in še Slovenska gospodarska stranka, čeprav slednji dve nista zastopani v državnem zboru. Izključena od tega je sicer najbolj desničarska stranka, Zmago Jelinčičeva Slovenska nacionalna stranka, ki razpolaga kar z 12 poslanskimi mesti. Zadnje vesti govorijo, da se je SLS odločila za tretjo od treh ponujenih možnosti, namreč za tesnejšo sodelovanje konservativnih strank. Drugi dve od SKD ponujeni možnosti sta pač bili hitra združitev omenjenih strank, ali pa »počasnejša« združitev.

Druga novost v zadnjem času je predlog Janeza Drnovška, naj bi se Demokratska stranka združila z Liberalno demokrato. Kakor se pač premikajo proti tesnejšemu sodelovanju in morda čez čas tudi združeni »konservativni« stranki desno usmerjene stranke, tako je isto opaziti pri levo usmerjenih strankah. Za takšno združitev v močnejšo levo (ali »liberalno« oz. »evropsko socialistično«) stranko je močno zanimajo predvsem bivši komunisti, a niso pri tem osamljeni. Splošno mnenje je pač, da Slovenija potrebuje manj, a zato močnejših strank. Kdaj bo vse to prineslo novo vlado, pa še ni znano.

Ivan Oman se spominja...

Pota in križpotja slovenske pomlad

— 1. del —

V »Slovencu« ta čas objavlja svoje spomine Ivan Oman, ki je odigral pomembno vlogo v osamosvojitvi Slovenije, bil aprila 1990 izvoljen za člena slovenskega predsedstva, nato pa postal podpredsednik Slovenskih krščanskih demokratov. Ker se gotovo mnogi braci zanimajo za globlje razumevanje dogajanj v zvezi s slovensko »pomladjo«, nimajo pa na razpolago vsakodnevnih izdaj Slovence, bomo Omanovo rubriko posredovali. Do tega pisanja je bilo objavljenih že deset delov, ki se pa nadaljujejo.

Urednik A.D.

1. Kako sem prišel v politiko

V letu 1980 sem bil predsednik Sveta krajevne skupnosti v svojem domačem kraju, v Zmincu pri Škofji Loki. Tudi predsednik krajevne odbora SZDL je bil moj dober znanec, lahko bi reknel prijatelj, kmet, gospodar hribovske domačije. Po dogovoru z njim sem za prvo nedeljo v novembру povabil precej kmetov iz vse škofjeloške občine na sestanek v zadružni dom v Zmincu. Če se prav spominjam, se je srečanja udeležilo kakšnih 50 kmetov. Povabljen je bil tudi direktor Kmetijske zadruge, in tudi on je prišel, predsednik občinske SZDL pa »ni imel časa«, da bi se udeležil »nepomenbrega« sestanka s kmeti. Iz občine Kranj je bil navzoč samo inž. Kuralt, kmet iz Žabnice.

Razprava na tem shodu je bila tako kot povsod, kjer kmetje pridejo skupaj, zato je ni treba predstavljati. Pomemben je samo sklep: sklenili smo ustanoviti kmečko stanovsko organizacijo, kmečki sindikat, ter izvolili iniciativni odbor. Časopisa Gorenjski glas in Kmečki glas sta o naši pobudi in odločitvi z naklonjenostjo poročala javnosti.

Prav kmalu pa sva bila oba s predsednikom krajevne SZDL »povabljeni« na občinsko SZDL na »pogovor« (beri: zaslišanje). Predsednik občinske SZDL je bil kmečki sin, preden, kot je dobil to funkcijo, je delal v zadružnem poslovodstvu. Očital mi je, da hočem v Sloveniji sprožiti politično krizo, kakršna je nastala na Poljskem z ustanovitvijo Solidarnosti.

Pojasnil sem mu, da on kot kmečki človek in kot kmetijski strokovnjak dobro ve, v kako nezavidljivem položaju so kmetje in kmetijstvo, da imamo pravico do enakopravnosti in do stanovske organiziranosti.

Po kakšnih dveh urah prerekanja in prepričevanja sem mu dejal: »Tovariš predsednik,

predlagam, da stopiš na našo stran, ker v kakšni težki situaciji ti bomo za hrano poskrbeli kmetje, ne partija.« S tem smo končali.

Potem sem začel težko in neuspešno pot po Sloveniji okrog svojih znancev - kmetov, ki so bili »družbeno aktivni«. Med drugimi sem prosil za sodelovanje tudi Ivana Pučnika. Ni bil pripravljen pomagati. Dejal je, da je bil v skupini 25 poslancev in da ga kontrolirajo, zato mi bo raje priporočil koga drugega. Tudi to se ni zgodilo.

Po tistem, ko smo po letu 1973 morali razpustiti Zvezo kmečkih društev, se je ljudem zalezel strah v kosti in zaradi tega strahu ni bilo nikogar, ki bi si bil upal pomagati organizirati nekaj, za kar ne bi že vnaprej imel blagoslova SZDL oziroma partije. Močno sem bil razočaran nad vsemi temi kmečkimi funkcionarji, ki so sicer precej glasno nastopali v javnosti, niso pa imeli poguma, da bi se lotili resnične akcije. Kljub temu neuspehu nisem opustil misli na kmečko stanovsko organizacijo in seveda na demokracijo.

Zadružna zveza Slovenije je vsako leto prirejala dvodnevne posvete zadružnih funkcionarjev. Tak posvet je bil tudi leta 1988, in sicer 10. in 11. marca v Murski Soboti. Kot predsednik zadružnega sveta v KZ Škofja Loka sem se ga udeležil. Med udeleženci shoda je bil tudi predsednik SZDL Slovenije Jože Smole. Imel je govor, v katerem je napadel dr. Franceta Bučarja z očitki »narodne izdaje« zaradi njegovega vstopa v Evropski parlament. Dr. Bučar je namreč pozival zahodnoevropske države, naj ne podpirajo komunističnega režima v Jugoslaviji.

Priglasil sem se k besedi in zagovarjal dr. Bučarja, trdeč, da ima enako pravico do političnega razmišljanja kot partijski funkcionarji. Nadaljeval sem z zahtevo po politični demokraciji in z upravičenostjo ter nujnostjo organizirane politične opozicije. Pozneje sem govoril tudi o agrarnopolitičnih zadevah in o potrebi po postopnem in previdnem reorganiziranju zadružništva. Točka mojega vstopa v politiko pa je bila vendarle tisti prvi, politični del mojega nastopa.

Dobrih deset dni pred tem je bila v Žalcu mladinska konferenca o kmetijstvu; na tem shodu je bila dana pobuda za ustanovitev Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine.

Zdaj pa je bilo treba to po-

(dalje na str. 7)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. – 216/431-0628 – Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088

Published every Thursday

No. 52 Thursday, December 31, 1992

Ob koncu leta

Leto 1992 je bilo v mnogih ozirih pomembno tako za našo slovensko ameriško skupnost kakor za Slovenijo in za države nekdanje komunistične tiranije po vzhodni Evropi in bivši ZSSR. Vendar, bi rekli, manj pomembno — posebno v zvezi s Slovenijo — kot je bilo leto 1991. Pojdimo po vrsti.

V naši slovensko ameriški skupnosti ni bilo le to posebnih pretresov. Izgubili smo, kot vsako leto, nekaj znanih osebnosti, predvsem društvenih garačev, ki jih bomo kot ljudje in kot delavci zelo pogrešali, še posebej ustanove, ki so mogle nanje vedno računati. Z nekaterimi izjemami, naša skupnost, ne v Clevelandu in ne v drugih večjih naselbinah, pa ni izgubila pomembnejših »svojih« ustanov, vsaj ne tako, da bi ustanova prenehala delovati; bili so pač primeri, ko so ustanove preše v neslovenske roke, naši ljudje pa še vedno tam sodelujejo. V mislih imamo npr. župnijo sv. Janeza Evangelista v Milwaukeeju. Prav tako v Wisconsinu je slišati, da se bo tamkajšnja bratska zveza Sloga združila z drugo slovensko ameriško bratsko organizacijo. To so izgube, vendar niso bistvenega značaja. V Clevelandu, ki je organizacijsko najbolj bogat, takih primerih, v kolikor vemo, ni zabeležiti. Splošno pa drži, da se naša skupnost kot celota stara in postaja z vsakim letom manjša, tako po številu pripadnikov kot po aktivnostih.

Slovenija je preživila 1992 mirna in izven vpletosti v krizi ostalega dela bivše Jugoslavije. V ekonomskem oziru res ni bilo tistega napredka, ki bi ga bilo drugače pričakovati. Politično tudi ni bilo tistega potrebnega soglasja glede mnogih temeljnih reform. Upravičena je pa trditev, da je demokracija v državi napredovala in se globlje utrdila. Najbolj izrazit napredok je bil seveda v mednarodnem priznanju in nato uveljavitvi Slovenije, ki je sedaj splošno sprejeta kot neodvisna država, enakopravna z vsemi drugimi. Decembra so bile druge svobodne volitve, ki so bile svobodnejše od prvih aprila 1990. Ob koncu leta, ko to pišemo, še ni jasno, ali bodo volitve vodile do stabilne, močne vlade, ni pa verjeti, da Slovenija čaka v prihajajočem letu 1993 povrnitev v nedemokratično ureditev te ali one barve.

Veliko manj obetajoče so razmere v drugih državah vzhodne Evrope in bivše Sovjetske zveze, da o ostalih republikah bivše SFRJ niti ne govorimo. V zadnjem času opazovalci govorijo celo o možnosti, da bo Rusija sama razpadla zaradi odcepitve raznih etničnih skupin, ki bivajo bolj ali manj strnjene na njenem ogromnem ozemlju. Iz raznih republik bivše

DR. MARTIN JEVNIKAR

Ocena

»Kdo je kdo slovenskega izvora v ZDA«

NEW YORK, NY - Najnovejša številka ugledne tržaške revije MLADIKA 7-92, ki jo imamo v rokah, prinaša poročilo in oceno pred nedavnim izšle poskusne izdaje knjige Who's Who of Slovene Descent in the United States (New York-Seattle, 1992). Članek je napisal znani tržaški slavist, univerzitetni profesor, dr. Martin Jevnikar, urednik pravkar zaključene monumentalne izdaje Primorskega slovenskega biografskega leksikona, I-IV (Gorica: Goriška Mohorjeva družba, 1974-1992) z »Dodatkom«, ki dopoljuje doslej prezerte kulturne osebnosti Slovenskega Primorja danes in v preteklosti. Po poročilu dr. Jevnikarja (Mladika 7-92, str. 166-167) posnemamo:

Pred kratkim je prišla iz ZDA 126 strani debela v angleščini napisana knjiga Who's Who of Slovene Descent in the United States, to je: Kdo je kdo slovenskega izvora v

Zborovanje Družbe za slovenske študije v Phoenixu, Arizona

V našem poročilu o poteku Dvajsetega zborovanja Družbe za slovenske študije na konvenciji AAASS v Phoenixu, Arizona, 19. do 22. novembra 1992 (Ameriška Domovina, 3. decembra 1992, str. 10-11), se je prikradla neljuba tiskovna pomota.

Program slovenskega dela konvencije je koordiniral profesor Marc L. Greenberg (University of Kansas) — in ne »prof. Marc L. Greenburg«. Enako, ko je v članku govor o tretji sekiji programa, posvečeni »Raziskovalnim temam iz slovenskega jezikoslovja«, je zopet prof. Marc L. Greenberg — in ne Marc L. Greenburg — poročal o »Razmerju in sorodnosti med prekmursko slovenščino in kajkavskim načrjem«, kot je uredniku ponagajal tiskarski skrat.

R.L.L.

Združenih državah. Pripravila in izdala sta jo Jože (Joseph) Velikonja in Rado L. Lenček (Lencek), prvi uči na Washingtonski univerzi v mestu Seattle, drugi na columbijski univerzi v New Yorku. Knjiga je torej biografski leksikon, po abecedi urejeni življenjepisi slovenskih mož in žen, ki so se rodili v Ameriki ali se preselili tja in se tam uveljavili.

V uvodu pojasnjujeta avtorja kriterije, ki so ju vodili pri delu. V prvi vrsti je šlo za strokovnost, za važnost in tehnost dosežkov in prispevkov, ki so jih posamezniki slovenskega rodu prispevali k ameriškemu in slovensko-ameriškemu življenu v ZDA. Zato sta se ustavila pri akademsko izobraženih ljudeh, pri tistih, ki imajo eno ali več univerzitetnih študijev. Ti navadno delajo na univerzah, raziskujejo in pišejo, o čemer najlepše pričata avtorja te knjige, Velikonja in Lenček, ki imata vrsto znanstvenih publikacij, s katerimi sta se uveljavila v ZDA in po svetu.

Morda je bilo še najlaže poiskati univerzitetne profesorje, ker jih je Velikonja že dvakrat predstavil: Slovenski profesorji na ameriških univerzah in college-ih, Carbondale 1960 in 1962. Potem sta poiskala naslove še drugih pomembnih Slovencev v ZDA, vsega 500 oseb in jim pisala. Od teh jih je odgovorilo in poslalo zaprosene podatke 200. In teh 200 sta obdelala v knjigi. 300 jih ni odgovorilo in bosta ponovno poskušala dobiti podatke, saj sta pri tej knjigi zapisala, da je »Prva poskusna izdaja« — preliminaryna.

Nekaj imen sta našla v različnih virih, imata pa še nekaj sto imen, s katerimi nista mogla stopiti v stik, ker nimata njihovih sedanjih naslovov. Zato načrtujeta dopolnjeno in bogatejšo izdajo, ko bosta dobila manjkajoče podatke.

Značilno je, da je toliko Slo-

ZSSR prihajajo v matično Rusijo trume ruskih beguncov, ki niso več dobrodošli ali pa ne upajo več živeti v Tadžikistanu, Kazahstanu, Kirgiziji itd. Ob sicer mirni razdružitvi Češkoslovaške ni pričakovati, da bodo imeli posebno Slovaki lahko pot v novo bodočnost. Že itak so na krmilu »reformirani« komunisti. Med to novo Slovaško in Madžarsko so že silne težave, zaradi madžarske manjšine na Slovaškem. Isto velja za odnose med Madžarsko in Romunijo, da o madžarskem gledanju na Srbijo in srbsko maltretiranje madžarske manjšine v Vojvodini ne omenjamo. Take primere notranje neurejenosti in zunanjih nacionalnih sporov med državami bi mogli naštrevati še in še. Skratka, v letu 1993 bo veliko več tega nereda, nestrnosti, nenazadnje tudi oboroženega nasilja po teh državah. Če ne v prvi vrsti, vsaj v drugi bodo taka dogajanja tudi v bivših republikah Jugoslavije — z izjemo, o tem smo prepričani, Slovenije.

Ko torej pozdravljam prihod novega leta, naj ne bomo pesimisti, ne v zvezi z našo lastno skupnostjo tu v ZDA, in tudi ne v zvezi s Slovenijo. Veliko koristneje bi razpolagali z našo energijo in voljo, če bi poudarjali pozitivno, hrbet pa obrnili sicer zelo glasnim, a vendarle večnim nergačem med nami.

Dr. Rudolph M. Susel

vencev na ameriških univerzah, kjer so si pridobili ugledne položaje. Čeprav so se rodili že v ZDA, so ohranili slovensko resnost, vztrajnost in delavnost, ki so potrebne za znanstveno delo na univerzah. Tu je treba dolgo in trdo dela, preden se pokažejo uspehi. Večini teh univerzitetnih profesorjev so omogočili študij starši, ki so se po zadnji vojni preselili v Ameriko.

Več slovenskih mož in žena se je posvetilo zdravniškemu poklicu in raziskavam v njem. V knjigi so opisani zdravniki raziskovalci in univerzitetni profesorji, ne navadni zdravniki. Tako je npr. zdravnica dr. Marija Bevčar, poročena Bernik iz okolice Anhovega, odkrila neki »encim«, ki razkraja krvne strdke pri pljučni emboliji, infarktu, trombozi itd. Ta encim na široko uporablja v praktični medicini. Odkrila pa je tudi »proencim«, ki ga še preizkušajo in bi mogel biti učinkovit proti trombozi in celo proti širjenju raka. Prof. Janez Grum iz Ljubljane ima v Milwaukeeju tri sinove zdravnike, vsi trije so specialisti in raziskovalci.

Nekaj je še drugih poklicev, samih visokih strokovnjakov, ki delajo v državni ali pokrajinski upravi. Nista pa opisala trgovcev, tovarnarjev in drugih gospodarskih uspešnežev, ki jih gotovo ne manjka med slovenskimi rojaki v ZDA.

Velikonja in Lenček sta torek opisala 200 slovenskih mož in žena v ZDA. Malo manj kot polovica se jih je rodila v Sloveniji, vendar so skoraj vsi izpopolnili študij v ZDA: ali jim niso priznali diplome, ali pa so hoteli razširiti svoje študijsko področje. Tako so se lahko popolnoma vključili v ameriško življenje.

Primorskih Slovencev je v knjigi dvajset in zastopajo različne poklice: Bogdan Grom iz Devinščine pri Proseku je slikar, slikarka je tudi Bibi Lenček iz Gorice, profesorji so Lena Lenček, Boleslav Povišč, Anthony Ravnik, Hilary Rolič, Vladimir Rus, Eva Zabrič, Karel Bonutti, Catelina Grinthal De Bajuk, Stanislav Zimic. So pa tudi zdravniki, lekarji, zozdravniki itd.

Življenjepisi so sestavljeni po istem vzorcu — kakor vsi leksikoni. Ime in priimek, rojstni datum in kraj, izobrazba (education), poklicna kariera, bibliografija, domači naslov. Pri domačem naslovu je tudi telefonska številka.

Knjiga je sestavljena na kompjuter, jasno in preglednno. Na koncu je bibliografija, slovenska in ameriška, ki je številna in bogata.

Toliko se govori o tretji slovenski univerzi, ne da bi poznali ljudi, ki bi jo lahko sestavljali. Velikonjeva in Lenčkova knjiga je nujni pripomoček za pozanje slovenskih izobražencev v ZDA. Take knjige bi bilo treba sestaviti še za Kanado, Argentino, Avstralijo in evropske države, da bi zajeli vse izobražence slovenskega rodu po svetu.

Upadanje rodnosti v Sloveniji

LJUBLJANA — Po podatkih Statističnega zavoda Slovenije se je število rojstev v zadnjih desetih letih zmanjšalo kar za deset tisoč. Če smo še v letu 1980 dobili 30.000 živorojenih otrok, je v letu 1991 število otrok, ki so se rodili živi, padlo na 22.000.

Zaradi strmega padanja natalitete se Slovenija tako uvršča med številne zahodnoevropske države, za katere je značilno staranje prebivalstva, saj naravni prirastek ne zagotavlja več normalne reprodukcije prebivalstva.

Število živorojenih otrok v Sloveniji je v letu 1990 doseglo 22.368, že v naslednjem letu pa se je zmanjšalo za 785. Koeficient živorojenih na tisoč prebivalcev je tako le še 10,8 (v letu 1990 še 11,7).

Delež živorojenih je v 21 slovenskih občinah manjši od števila umrlih, kar pomeni, da je naravni prirastek prebivalstva

negativen. Kljub temu smo se v Sloveniji namesto ustrezne socialne in družinske politike odločili za lažjo pot. Zaradi padanja rodnosti bomo zgolj zmanjšali število porodišnic, namesto njih pa odprli nove zdravstvene oddelke.

S padanjem rodnosti pa se spreminja tudi delež slovenskega prebivalstva v posameznih občinah. Znan je podatek, da je v letu 1953 v Sloveniji živilo 96,53 odstotka Slovencev, v letu 1970 se je število zmanjšalo na 94 odstotkov, deset let pozneje 90,5 odstotka, po podatkih Zavoda Republike Slovenije za statistiko pa je od 1.974.839 prebivalcev Slovenije le še 87,5 odstotka državljanov slovenske narodnosti.

Številne slovenske občine seveda odstopajo od povprečja in tako je bilo ugotovljeno, da je v 22 občinah delež Slovencev nižji od slovenskega pov-

prečja. V občini Jesenice je Slovencev 73,4 odstotka, v Velenju 78,9 odstotka, v obalnih občinah kot so Piran, Izola in Koper pa se celo približa 65 odstotkom.

Zanimivi so tudi podatki za ljubljanske občine, kjer v Mostah-Polju živi 74,8 odstotka Slovencev, v Centru 77,8 odstotka in v Bežigradu 79,2 odstotka.

Biserka Karneža
Slovenec, 14. dec. 1992

Pota in križpotja

(nadaljevanje s str. 5) budo uresničiti. Na omenjenem posvetu v Murski Soboti je v odmoru prišel k meni profesor dr. Zagožen in mi ponudil sodelovanje. Že čez nekaj dni je prišel k meni na dom nek študent Biotehniške fakultete in me povabil na prvi pravljalni sestanek.

Kmalu potem je prišel občni zbor Zadružne zveze. Z Emilem Erjavcem, ki je bil takrat še študent oziroma absolvent,

sva pripravila predlog iniciativnega odbora za ustanovitev Slovenske kmečke zveze. Pognjen je bil zborajočim kmetom in ti so ga potrdili in sprejeli pobudo. Meni je bilo zaupano mesto predsednika tega odbora. Nekaj dni po tem sta se pri meni zglasila novinarja Kmečkega glasa Slavica Partljič in Vinko Vasle. Hotela sta intervju. Bil sem na moč začuden, zakaj da je vsa zadeva tako pomembna. Pogovor je stekel.

Tako je nastal moj prvi politični intervju. Najprej ga je objavil Teleks, nato še Kmečki glas in Gorenjski glas in mislim, da še nekateri drugi časopisi. Obravnávali smo več vprašanj: predvsem kmetijsko politiko in pa razmerje Slovenija - Jugoslavija. Dejal sem, da je za Slovenijo Jugoslavija sprejemljiva samo kot demokratična konferenca (močne črke v originalu, op. ur.), sicer je bolje, da je ni. Poleg tega sem postavil vprašanje slovenske vojske.

Cez en teden smo v Teleksu v rubriki Pisma bralcev lahko prebrali namigovanje, da je intervju novinarski ponaredek, ker se »butasti kmetje pač ne spoznajo na politiko«. »Dokaz« za to naj bi bilo nekaj tujk, ki sem jih bil uporabil. (Tujk se sicer ogibam, če se le da.)

Iniciativni odbor je takoj začel priprave za ustanovitev Slovenske kmečke zveze. Skle-

nili smo sklicati javno tribuno in nanjo povabiti kmete iz vse Slovenije.

(Se nadaljuje)

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 1)
pokojničin spomin župniji sv. Vida, 6019 St. Clair Ave.

Sophie Blatnik

Dne 28. decembra je v bolnišnici Mt. Sinai po kratki bolezni umrla 78 let stara Sophie Blatnik, rojena Drobnič, vdova po Josephu, mati Josepha in Raymonda (pok.), 2-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Jennie Tomasic ter že pok. Franka in Victorja, zaposlena pri Richman Bros. 30 let, vse do svoje upokojitve l. 1979, članica SNPJ št. 5. Pogreb je bil 30. decembra iz Želatovega zavoda na 6502 St. Clair Ave. na Kalvarijo.

William J. Perusek

Umrl je 81 let stari William J. Perusek, mož Mary, roj. Jerse, oče Elaine M. Minger, Williama in Jamesa, 7-krat stari oče, brat Johna, Elsie Zalar, Edwarda ter že pok. Josepha, Marie Dolinar, Frances Wolf, Stanleya in Albine Savel. Pogreb je bil 28. decembra iz Dan Cosic pogrebnega zavoda na 28890 Chardon Rd. v cerkev sv. Marije Magdalene s pokopom na Vernih duš pokopališču.

MALI OGLASI

Home For Sale

15913 Holmes Avenue
Open Sunday, Jan. 3, 1 to 4
Solid 3 bdrm brick ranch with full basement that features a kitchen, bath, rec. room and storage. 2 car detached garage. Asking \$60,000.

Dolores C. Knowlton Realtors
951-1666
Ask for Juanita Robinson at
255-5011

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

V LJUBEČ IN NEPOZABEN SPOMIN!

ob devetnajsti žalostni obletnici, odkar je umrl
na Mlakah v Beli krajini naš dobr, skrbni oče, stari oče in tast

JOHN F. SMUK

Njegovo življenje je ugasnilo 2. januarja 1974.

O, ko bi mogli moč skovati,
ki bi prinesla nam nazaj
obličja Tvojega milino
in blagodejni Tvoj smehljaj.

V spominih svetih in hvaležnih,
v ljubezni lepi, Tebi zvesti,
pa ostaneš, ata, Ti pri nas
zdaj in slednji čas!

TVOJI ŽALUJOČI:

hčerki VIDA RUPNIK, MIMICA KRALJ
sinova MILAN in JOŽE — zeta in snahe
vnuki in vnukinja ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 31. decembra 1992.

V LJUBEČ IN HVALEŽEN SPOMIN

1912

1992

V globoki žalosti sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je umrl naš ljubljeni mož, ata, stari ata, tast, brat in stric

FRANK VIDMAR

Ob nenadnem srčnem napadu ga je Bog poklical k sebi. Preminil je dne 19. novembra 1992 v Lake East bolnišnici v Painesville, Ohio. Rojen je bil 8. septembra 1912 v vasi Cesta na Dobrem polju, Slovenija. Prišel je v Ameriko z ženo in petimi otroci februarja 1960. Pripadal je društvu Srca Jezusovega št. 172 KSKJ in bil zvest faran sv. Vida.

Pogreb je bil iz Zak pogrebnega zavoda 23. novembra 1992 v cerkev sv. Vida ob deseti uri dopoldne, in od tam na pokopališče Vernih duš, Chardon, O. Našo globoko zahvalo naj prejme č.g. Jože Božnar, ki je daroval pogrebno sv. mašo, za njegove tolažilne besede v cerkvi, za vodenje rožnega venca v pogrebni kapeli, in za molitve na pokopališču. Ravno tako se zahvaljujemo č.g. Jamesu Pattenu s fare St. Cyprian v Perry, O., za molitve v pogrebni kapeli in za assistiranje pri pogrebni sv. maši.

Prisrčna zahvala društvu KSKJ št. 172, in g. Franku Kuhelu, za molitev litanij Srca Jezusovega. Lepo zahvalo naj prejmejo g. David Krizan, organist, in ga. Krizan, ter g. Paul Lavrisha za ganljivo petje in spremljavo pri pogrebni maši. G. Paulu Lavrisha se tudi lepo zahvaljujemo, ker je del svoje radijske oddaje podaril našemu atu. Najlepša hvala našim sorodnikom, nosilcem krste našega dragega pokojnika.

Naj Bog poplača vsem, ki so darovali prekrasne vence in cvetje, za sv. maše, za dobrodelne namene v pokojnikov spomin, in za številne izraze sožalja. Iz dna srca se zahvalimo vsem, ki so našega ljubljenega prišli kropit, molili za njegovo dušo, se udeležili pogrebne sv. maše, in ga spremili do zadnjega počivališča.

Najlepše se zahvaljujemo ge. Milki Krulc in vsem pomočnicam za tako okusno kosilo po pogrebu v Slovenskem domu na Holmes Ave. Lepa hvala Zak zavodu za vso naklonjenost in lepo ureditev pogreba. Odposlali smo zahvalne kartice. Če smo katerega po pomoti izpustili, ga prosimo, naj nam oprosti in naj sprejme to zahvalo kot posebej njemu namenjena.

Dragi mož in nikdar pozabljeni ata! Počivaj v miru z Bogom in naj Ti On bogato poplača za vse nam izkazano skrb in ljubezen, nam pa ostaneš v najlepšem spominu do konca naših dni.

Žalujoči ostali:

Štefanija Vidmar (roj. Gradišar), žena

Leo, Frank, Jože, sinovje; Joanne, Nežka, Marta, snahe

Marija Crnič in Justina Novak, hčere

Larry Crnič in Jože Novak, zeta

Jože, brat, v Sloveniji

trije vnuki in pet vnukinj; pravnik in dve pravnukinji
ter ostalo sorodstvo v Ameriki in Sloveniji.

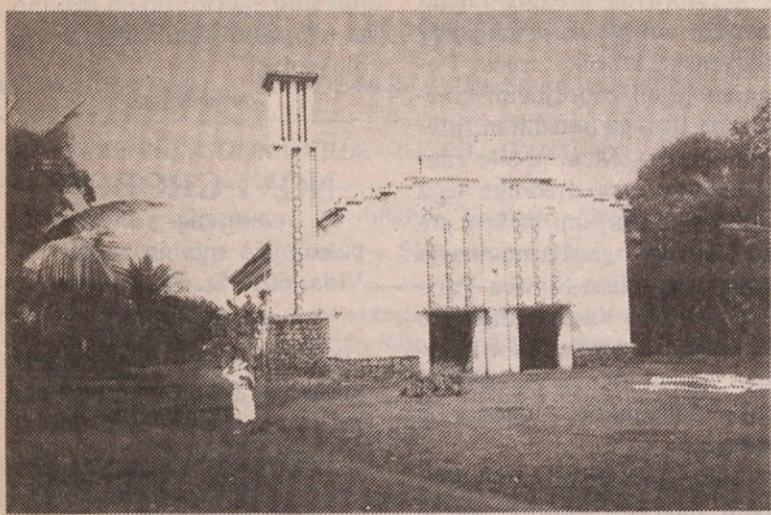
Perry, Ohio, 31. decembra 1992.

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Novozgrajena cerkev v mestu Farafangana na Madagaskarju

Misijoni ob božičnem času

TORONTO, Ont. - V uvodni besedi bi se rad zahvalil vsem tistim, ki ste tako velikodušno darovali ubogim na Madagaskarju v odgovor na članek, ki je bil objavljen pred kratkim v Ameriški domovini. Misijonar Janez Krmelj nam je pisal, da sta oba načrtovana projekta, to je gradnja klinike in skladišča riža, skoraj končana. Resnično, to bi ne bilo mogoče brez vaše pomoči; uspeh misijonskega dela zavisi od nas vseh.

Ko bomo v božičnem času zbrani okrog svojih družin in prijateljev, je prav, da se spomnimo tudi tistih, ki nimajo tolifik udobnosti v svojem živ-

ljenju, kot jih imamo mi. Letos je Apostolski krožek v Toronto zopet začel z akcijo za revne otroke. Ob tej akciji se mnogi naši otroci seznanjajo o nujnih problemih v tkim, tretjem svetu in starši jih vzpodbujajo, da pomagajo otrokom.

Na Madagaskarju, ki je dvanajsta najrevnejša država na svetu, živijo mladi v pomanjkanju in uboštvi, brez upanja na nekakšno uspešno bodočnost, kakršna je v zahodnem svetu normalna življenska pot. Ko pa mislim na revne v oddaljenih deželah, mi je težko, ker vem, da zaradi revščine mnogi mladi ne bodo dele-

Stroški, kakor si lahko sami predstavljate, hitro naraščajo. Naš cilj je v tem, da pomagamo domačinom, da se zmorejo sami osvoboditi iz svoje revščine in da postanejo neodvisni. Vse to je mogoče uresničiti preko izobraževanja in materialne ter finančne pomoči; ta pride iz naše strani.

Mnogim kmetom na Madagaskarju manjka potrebitno znanje v poljedelstvu in živinoreji. Naši misijonarji skrbijo, da se posreduje potrebitno znanje v naprednem gospodarstvu. Počasi se zbližamo našemu cilju.

Vsako leto praznujemo božič, ki nas opominja, da obsto-

Pomoč za tiste ki potrebujejo na Madagaskarju / Assistance to the needy of Madagascar

Pomoc za: / Assistance will be for:

☐ gradnjo cerkve / construction of a church	☐ za projekt Janeza Krmelja / Janez Krmelj's project
☐ podhranjeni otroci / malnourished children	☐ žrtve jetike in drugih bolezni / victims of diseases
☐ izobraževanje žena (šivanje in ročna dela) / women's education (sewing and handicrafts)	☐ poljedelstvo in živinoreja / farming, animal husbandry
☐ posebna za / specifically for: (ime misijonarja / name of missionary)	☐ izobraževanje / education
☐ drugo / other: _____	

Prilagam moj prispevek za / I am enclosing my donation of: _____

Če pošljete po pošti, pošljite ček ali denarno nakazilo (M.O.) / If sent by mail, cheque or money order please.

Prosim, zaračunjate moje/naše darilo na kreditno kartico, Visa ali Mastercard / Please charge my/our gift to Visa or Mastercard

Številka kreditne kartice /

Card number: _____

Čeki ali denara nakazila so plačljiva / Cheques or money orders payable to:

Slovenskemu Apostolskemu krožku (Toronto) / Slovenian Apostolic Circle (Toronto), 739 Browns Line, Toronto, Ontario M8W 3V7

Registracijska številka za davke / Tax registration number: 08448994-47

Potrdila za davke bodo izdana ob koncu leta. / Tax receipts will be issued at the end of the year.

Rojaki! Kupujte pri trgovih, ki oglašujejo v našem

listu! Povejte jim, da ste videli njih oglas v A.D.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

krogu v Torontu, bila je pri cerkvenih organizacijah, Slovenski telovadni zvezi (STZ) in sodelovala pri Slovenskih dnevih. Nekaj časa je vodila skupno z Metko Škulj folklorno plesno skupino, katero je začela njena sestrica Francka.

Na letošnje STZ strelske tekmke v Bancroftu je prvič pripeljala svojega izbranca Paula in vsi smo komentirali, da je bil to kar lep par, kar se je urešnico čez 3 mesece na »ohce«.

Kristini želimo, kot dalmatnemu slovenskemu dekletu vso srečo v zakonski zvezi, kar tudi, da še vedno drži vezovo z našo družbo, čeprav se odseli v Newmarket.

Klub zimskemu času, v katerem se je vršila poroka, pa Ti želimo, Kristina, da naj v Tvojem srcu vedno živi pomlad.

Poročevalec

MALI OGLASI

Avon Lake: New Development Model Home, 4-5 br. Colonial 2½ baths, Two-car garage.

Hinckley: 4-5 br., 2½ bath. Colonial. 3-car garage. 2 acres plus lake.

Lakewood: Apartment bldg. 12-30-42 suites. Investment.

Call Ray Mlakar
238-4200 or p.m. 278-3081

Best Wishes for the New Year!

Quality in Real Estate

Smythe Cramer Co.

For Rent

1 bdrm apt. with appliances. Air cond. No pets. Near Slovenske Home for Aged. 1 mo. free rent. Call 261-0430. (51-2)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovenske Home for the Aged. New carpet & appliances. Call 481-6929 or 951-3087. (x)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

V LJUBEČ SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE

Cvetke Aister

ki jo je Bog poklical
4. januarja 1992.

Prehitro si se poslovila in za vedno šla od nas;
srca so se zasolzila,
ko je prišel slovesa čas.
Sladka nam je misel na Te,
in na mili Tvoj nasmej,
na besede ljubezne,
ki si imela jih do vseh.

V miru božjem zdaj počivaš,
draga, nepozabna nam,
v raju večno srečo uživaš,
do snidenja na vekomaj.

Žalujoči soprog Jože
in ostalo sorodstvo v Ameriki,
Sloveniji, Hrvatski in Nemčiji.